

Stjernefabrikker var mer produktive før

Det finnes ikke noe slikt som et dumt spørsmål. Noen av de enkleste spørsmålene har de mest interessante svarene. For eksempel: Hvorfor er verdensrommet svart? For å svare på dette spørsmålet må vi se på avstandene mellom stjerner, hastigheten lys reiser med og hvordan universet vokser seg større med tiden.

Astronomer som bruker ALMA-teleskopet har prøvd å svare på sitt eget enkle spørsmål: Hvorfor blir det født flere stjerner i noen galakser enn i andre? Ved første øyekast virker svaret opplagt – store galakser har mer kosmisk gass, så flere stjerner kan fødes her enn i mindre galakser. Dette er fordi kosmisk gass er hovedingrediensen som skal til for å lage stjerner.

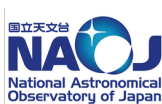
Denne teorien stemmer mesteparten av tiden, men det er ikke en fast regel. Ved å bruke ALMA-teleskopet har astronomer oppdaget at selv med den samme mengden stjernedannende materiale, har galakser før i tiden produsert mange flere stjerner enn de gjør i dag. For milliarder av år siden var galakser rett og slett mer produktive.

I galaksen som vi bor i, kalt Melkeveigalaksen, blir det dannet omtrent én ny stjerne i året. Før i tiden dannet noen galakser flere hundre stjerner i året!

Astronomer vet fortsatt ikke hvorfor galaksene var mer produktive før i tiden, men de tror det har med kosmiske kollisjoner å gjøre. Galakser hadde en mye større sannsynlighet for å kolliderer med hverandre før i tiden fordi verdensrommet var mindre og galaksene var større, som kan ha ført til at flere stjerner ble dannet.

COOL FACT

De første galaksene ble dannet for over 13 milliarder år siden! Det er ikke lenge etter Det store smellet!

More information about EU-UNAWE Space Scoop: www.unawe.org/kids/